

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen

ved

Arendals offentlige Skole for den høiere
Almendannelse

1874.

Skoleefterretninger af Rektor.

Arendal.

Arendals Bogtrykkeri.

1874.

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen

ved

Arendals offentlige Skole for den høiere
Almendannelse

1874.

Skolefterretninger af Rektor.

Arendal.

Arendals Bogtrykkeri.

Skoleefterretninger. .

I. Disciplene. Deres Fordeling og Antal. Legater. Skolepenge.

Ved Udgangen af forrige Skoleaar hævedes 2den Latin- og Realklasse efter den tidligere Ordning, og ved Begyndelsen af dette er den 6te eller øverste Middel-skoleklasse bleven oprettet.

I 4de Kvartal af Skoleaaret 1872—73 havde

Skolen	88 Disc.
Ved Kvartalets Ende udgik	10 "
altsaa igjen	<u>78 Disc.</u>

Ved Skoleaarets Begyndelse optoges:

i 4de Middelskoleklasse	2
i 1ste Do.	<u>23</u> 25 "

Skoleaaret begyndte altsaa med 103 Disc.

I Løbet af 1ste Kvartal (3die Kv. 1873) udgik	<u>2</u> "
	101 Disc.

I 2det Kvartal (4de Kv 1873) optoges 2 "

altsaa i 2det Kvartal 103 Disc.

I Løbet af 2det Kvartal udgik	<u>3</u> "
	100 "

I Løbet af 3die Kvartal (1ste Kv. 1874) udgik 8 "

altsaa i 4de Kvartal (2det Kv. 1874) 92 Disc.

I indeværende Skoleaars 4 Kvartaler har Discipul-
antallet i de forskjellige Klasser været saaledes fordelt:

Klasse.	Juli Sept. 1873	Okt. Dec 1873	Jan. Marts 1874	Apr. Juni 1874
VI ¹⁾ Latinlinien . . .	3	4	4	4
VI Engelsklinien . .	4	4	3	3
V Latinlinien	2	2	2	1
V Engelsklinien . .	6	6	6	4
IV Latinlinien . . .	„	„	„	„
IV Engelsklinien . .	19	19	17	13
3die Middelskl. (III)	19	17	17	16
2den Do. (II)	24	25	25	25
1ste Do. (I)	26	26	26	26
	103	103	100	92

I de forskjellige Klasser har i dette Skoleaar været
følgende Disciple: ²⁾

6te Middelskoleklasse (VI. etaarig):

Latinlinien: 1. Johannes Omholt. 2. Hans Omholt. 3. Thomas Brønlund. 4. Honoratus Bonnevie (gjenindmeldt i 2det Kvartal.)

Engelsklinien: 5. Gunerius Opdahl. 6. Guttorm Aabel. 7. Albert Vedeler. 8. Anders Juell.

Af disse udmeldtes til Enden af 3die Kvartal No. 8.

5te Middelskoleklasse (V. etaarig):

Latinlinien: 1. Robert Jæger. Vilhelm Salvesen.

Engelsklinien: 3. Heinrich Seehusen. 4. Nils

¹⁾ VI 6te Middelskoleklasse, o. s. v.

²⁾ Disciplenes Navne ere anførte i den Orden, de havde efter den offentlige Examen.

Lunøe. 5. Bertrand Jakobsen. 6. Bertel Berthelsen. 7. Frederik Blich. 8. Carl Brønlund.

Af disse døde Vilhelm Salvesen den 3die Mai, og til Enden af 3die Kvartal udmeldtes No. 4 og 8.

4de Middelskoleklasse (IV. etaarig):

1. Christopher Dahl. 2. Nils Svenningsen. 3. Erik Eriksen. 4. Ole Grønqvist. 5. Christian Juell. 6. Sigfried Ecktell. 7. Oscar Norgaard. 8. Peter Falk. 9. Albert Asbjørnsen. 10. Conrad Larsen. 11. Anton Olsen. 12. Louis Lorange. 13. Mads H. Smith. 14. Morten Lund. 15. Hans Hanssen. 16. Hans Ugland. 17. Ole Rucnæss. 18. Nicolai Aall. 19. Nils Worsøe.

Af disse udmeldtes til Enden af 2det Kvartal No. 3 og 14, af 3die Kvartal No. 1, 2, 5 og 11.

3die Middelskoleklasse (III. etaarig):

1. Morten Sørensen. 2. Georg Berthelsen. 3. Thorvald Sørensen. 4. Julius Clausen. 5. Johan Jensen. 6. Jver Svenningsen. 7. Hans Mikkelsen. 8. Albert Olsen. 9. Alfred Berglund. 10. Ole Olsen. 11. Arne Arnesen. 12. Ludvig Olsen. 13. Halfdan Stang. 14. Niels Falch. 15. Charles Nilsen. 16. Thorvald Clausen. 17. Hans Larsen. 18. Albert Hoell. 19. Søren Juell.

Af disse udmeldtes til Enden af 1ste Kvartal No. 3 og 4, i 3die Kvartal No. 18.

2den Middelskoleklasse (II. etaarig):

1. Nicolai Nielsen. 2. Jens Jensen. 3. Oscar Jæger. 4. Hans Schrøder. 5. Alfred Olsen. 6. Carsten Boe. 7. Alexander Andersen. 8. William Stang. 9. Christian Reuter. 10. Axel Hansen. 11. Niels Nielsen.

Pentz Smith. 13. Nicolai Kløcker. 14. Eilert Ugland.
 15. Oscar Kløcker. 16. Niels Larsen. 17. Hans Nielsen.
 18. Frederik Asbjørnsen. 19. Gabriel Steffens. 20.
 Dinvald Gjeruldsen. 21. Ditlef Madsen. 22. Jon Larsen.
 23. Thomas Braarvig. 24. Vittus Fürst. 25. Ole Lunøe.

1ste Middelskoleklasse (I. etaarig):

1. Anton Ommundsen. 2. Andreas Blichfeldt. 3.
 Henrik Sunne. 4. Isak Kløcker. 5. Peter Jensen. 6.
 Olaf Salvesen. 7. Fritz Junker. 8. Hakon Brønlund.
 9. Christopher Blich. 10. Hans Fløystad. 11. Alexan-
 der Bruun. 12. Carl Berglund. 13. Albert Nielsen. 14.
 Christian Haussen. 15. Emil Ecktell. 16. John Pedersen.
 17. Carl Berg. 18. Jens Jenssen. 19. Gustav Wagle.
 20. Heinrich Junker. 21. Lauritz Stang. 22. Edvard
 Olsen. 23. Oscar Berthelsen. 24. Gunder Olsen. 25.
 Gunnar Olsen. 26. Gustav Solberg.

Af de 105, som i dette Skoleaar have været Di-
 sciple, vare 21 udenbyes (altsaa 0.20, 0.80 %).

Med Hensyn til Forældrenes Stilling kan man om-
 trent angive:

Sønner af Skibsrhedere og Sømænd	36.
— „ Handelsmænd	18.
— „ Embeds- og Bestillingsmænd	28.
— „ Haandværkere	15.
— „ Forældre i andre Stillinger	8.
	105.

Over Legatet for unge Studerende fra Arendals By har
 efter Statutterne Kristiania Kathedralskole disponeret i
 dette Skoleaar. Af P. Thomassens og Hustrues Legat

have efternævnte Disciple nydt godt: Anton Olsen, Sigfried Ecktell, Johan Jensen, Peter Falk. Departementet har tilstaaet Ole Grønquist hel Friplads til Beløb 24 Spd., samt Alfred Berglund, Arne Arnesen, Alexander Andersen, Gabriel Steffens halv Friplads, hver til Beløb 8 Spd., tilsammen 56 Spd.

For næste Skoleaar ere Skolepengene af Kommune og Stat ansatte saaledes:

1ste Middelskoleklasse	12 Spd.
2den, 3die Do.	16 —
4de, 5te, 6te Do.	24 —,

hvorhos Moderation for Brødre i alle Klasser beregnes som hidtil, men Lys- og Brændepenge ere faldne bort. Indskrivningspenge for Optagelse i hvilken som helst Klasse er ansat til 2 Spd.

II. Lærerne og Lærefagenes Fordeling.

Da der hidtil ikke er fattet nogen Bestemmelse om Kordegnsposten, har Cand. theol. G. Pharo fungeret som Vikar ved Skolen.

Lærefagene have været saaledes fordelte:

Rektor: Latin V. 7 Timer, Geografi VI. 1 Time, V. 1 Time, IV. 3 Timer, matematiske Fag IV. 4 Timer, tilsammen 16 Timer.

Overlærer Salvesen: Matematiske Fag VI. 6 Timer, V. 6 Timer, IV. 2 Timer, III. 2 Timer, Naturkundskab VI. 3 Timer, V. 3 Timer, IV. 2 Timer, tilsammen 24 Timer

Adjunkt Aalholm: Fransk VI. 2 Timer, V. 3 Timer, Tydsk VI. 3 Timer, V. 3 Timer, IV. 3 Timer, Modersmaal V. 3 Timer, IV. 4 Timer, tilsammen 21 Timer.

Adjunkt Jensen: Modersmaal VI. 3 Timer, Historie VI. 3 Timer, V. 2 Timer, IV. 3 Timer, III. 3 Timer, Latin VI. 7 Timer, Naturkundskab III. 2 Timer, tilsammen 23 Timer.

Cand. theol. Pharø: Engelsk VI. 5 Timer, V. 6 Timer, IV. 6 Timer, Tegning VI. 1 Time, V. 1 Time, IV. 1 Time, III. 1 Time, II. 2 Timer, tilsammen 23 Timer.

Klasselærer Elligers: Religion VI. 2 Timer, V. 2 Timer, IV. 2 Timer, III. 3 Timer, II. 3 Timer, Modersmaal III. 5 Timer, Tydsk III. 5 Timer, Geografi III. 3 Timer, tilsammen 25 Timer.

Klasselærer Johnsen: Modersmaal II. 5 Timer, Tydsk II. 5 Timer, Historie II. 3 Timer, Geografi II. 3 Timer, Naturkundskab II. 2 Timer, matematiske Fag II. 4 Timer, Skrivning II. 3 Timer, tilsammen 25 Timer.

Klasselærer Abelsæd; Alle Fag i I, tilsammen 28 Timer.
Dispachør Brønlund: Matematiske Fag III. 4 Timer, Skrivning III. 2 Timer, tilsammen 6 Timer.

Undervisningen i Sang har Klasselærer Abelsæd overtaget med 4 Timer ugentlig, i Gymnastik Klasselærer Johnsen med 6 Timer ugentlig. Til Gymnastik og militære Øvelser anvendtes 12te til 16de samt 19de Aug.

Den daglige Inspektion før og under Skoletiden har været fordelt mellem Lærerne.

Klasseforstandere ere for VI: Adjunkt Jensen, for V: Overlærer Salvesen, for IV: Adjunkt Aalholm, for III: Klasselærer Elligers, for II: Klasselærer Johnsen, for I: Klasselærer Abelsæd.

III. Skolens Virksomhed.

A. Undervisningen.

De ugentlige Undervisningstimer have i Skoleaaret været saaledes fordelt paa de forskjellige Fag:

Indtrædelses- alder.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	9 Aar	10 Aar	11 Aar	12 Aar	13 Aar	14 Aar
1. Religion . . .	3	3	3	2	2	2
2. Modersmaal . .	11 ¹⁾ 6	5	5	4	3	3
3. Tydsk	5	5	5	3	3	3
4. Latin eller Engelsk	—	—	—	L. E. 7 6	L. E. 7 6	L. E. 7 5
5. Fransk (valgf)	—	—	—	—	3	2
6. Historie	3	3	3	3	2	3
7. Geografi	3	3	3	3	1	1
8. Naturkundsk.	—	2	2	2	3 ²⁾	3 ²⁾
9. Mathem Fag .	4	4	6	6	6	6
10. Tegning	—	} 5	} 3	E. 1	E. 1	E. 1
11. Skrivning . . .	4			—	—	—
Sum	26 à 28	30	30	30	30	30—29

¹⁾ 11 ugentlige Timer i første Halvaar til Norsk; i andet Halvaar 6 Timer til Norsk og 5 til Tydsk.

²⁾ Den ene af disse tre Timer anvendt til Undervisning i den Del af Naturkundskaben, der ifølge Undervisningsplanen er valgfri.

Anm. Bogstav L., sat over et Timetal, betegner Timerne som bestemte for de Disciple, der læse Latin (Latinlinien). E. betegner Timerne som bestemte for dem, der læse Engelsk (Engelsklinien).

Betegnelserne I, II, III, IV, V, VI, angive 1ste, 2den 3die, 4de, 5te og 6te Middelskoleklasse.

B. Opgave over hvad der i Skoleaaret er gennemgaaet i de forskjellige Klasser.

1ste Middelskoleklasse:

Religion: Af Vogts mindste Bibelhistorie er læst fra Begyndelsen til „Moses“, fra det nye Testamente til „Jesu Lignelser“ og fra „Jesu Mirakler“ til „Lidt af Kirkens Historie efter Apostlenes Død“, af Katekismus de 5 Parter uden Luthers Forklaring. Til den for Katekismus bestemte Time have Disciplene tillige lært udenad 6 Salmer af Landstads Salmehog.

Modersmaal: Af Eriksens og Paulsens norske Læsebog anden Del er læst første Afdeling (160) Sider. Disciplene have været øvede i at gjengive det Læste. 26 Digte og 3 prosaiske Smaastykker ere lærte udenad og fremsagte. Læreren har mundtlig gennemgaaet Hovedtaledelene og den enkelte Sætnings Dele, samt deri stadig indøvet Disciplene. I det andet Halvaar har man gennemgaaet Formlæren i Forbindelse med Tydsk. De skriftlige Øvelser have bestaaet i Afskrift, Diktat og Gjengivelse af udenadlærte Stykker.

Tydsk (i andet Halvaar). Disciplene have læst 10 Sider af Exempelsamlingen i Aalholms tydske Læsebog og ere blevne øvede i Analyse og Retrovertering. Af Grammatik er mundtlig gennemgaaet og indøvet Artiklerne og Substantivernes Deklination, Hjelpeverbernes og de svage Verbers Bøining i de enkelte Tider samt de personlige Pronomer. En Time ugentlig er i Regelen anvendt til Afskrift eller til skriftlig Oversættelse fra Norsk til Tydsk af forhen læste Stykker,

Historie. Efter Nissens og Daaes Lærebog i Verdenshistorien som Læsebog er gennemgaaet fra „Indled-

ning“ til „Den peloponnesiske Krig begynder“, af S. Petersens Norges Historie have Disciplene lært fra Begyndelsen til „Kalmarforeningen“ (78 Sider); Norges Historie har ogsaa været benyttet som Læsebog.

Geografi. Siewers Grundtræk af Jordbeskrivelsen er gennemgaaet fra Begyndelsen til Asien.

Mathematiske Fag. De fire Regningsarter i ubenævnte og benævnte hele Tal ere gennemgaaede. Til Indøvelse af Regning med benævnte Tal og til Hovedregning har man benyttet Eckhoffs praktiske Regnebog, 2det Hefte. Den lille Multiplikationstabel og Tabel over Mynt, Maal og Vægt er bleven indøvet.

Skrivning. Efter Lærerens Opskrift paa Vægtavlen have Disciplene overensstemmende med den Wahlinske Methode skrevet Bogstaver, Ord og Sætninger med latinsk Skrift.

2den Middelskoleklasse.

Religion. Af Vogts Bibelhistorie for Borger- og høiere Almueskoler have Disciplene gennemgaaet fra Begyndelsen til § 60 („Folket begjærer og faar en Konge“) samt derhos Katekismens fem Parter med Luthers Forklaring. I Aarets Løb er lært udenad 12 Salmer af Landstads Salmebog.

Modersmaal. Af Eriksens og Paulsens norske Læsebog anden Del er gennemgaaet anden Afdeling (160 Sider). 6 Digte og 2 prosaiske Smaastykker er lærte udenad, hvorhos Disciplene have været øvede i mundtlig Gjenfortælling, af hvad de have læst Løkkens mindre norske Grammatik er fuldstændig gennemgaaet, Taledele og de vigtigste Sætningsforbindelser indøvede, samt Formlæren fornemmelig i Forbindelse med den

tydske. De skriftlige Øvelser have hovedsagelig bestaaet i Diktat, hvorved Reglerne for Orthografi og Interpunction ere blevne indøvede.

Tydsk. Af Aalholms tydske Læsebogs 4de Udgave er gennemgaaet: Læsestykker No. 1 til 28 samt dernæst Side 29 til 54, 56 til 63; af Stykker, som ikke ere læste i 1ste Klasse, ere omtrent 44 Sider gennemgaaede. Enkelte Ord og Sætninger ere blevne retroverterede. Af Løkkes mindre tydske Grammatik er gennemgaaet Declinationerne og den svage Konjugation, Pronomerne og Præpositionerne, hvorhos de vigtigste Kjønsregler ere blevne indøvede og ligeledes de under Læsningen forekommende stærke Verber. Af Aalholms „Materialier“ ere lette Sætninger mundtlig og skriftlig oversatte paa Tydsk (Stykke 1 til 7 inkl)

Historie. Af S. Petersens Norges Historie er gennemgaaet fra Haakon den 5te Magnussøn til Enden, samt mundtlig en kort Oversigt over Gudelæren og Sagnhistorien.

Geografi. Siewers Grundtræk af Jordebekrivelsen er fuldstændig gennemgaaet.

Naturkundskab. Af Siebkes „Omrids af Dyrerigets og Planterigets Naturhistorie“ er gennemgaaet fra Begyndelsen til Fiskene, Side 75.

Mathematiske Fag. Efter Eckhoffs Regnebog 3die Hefte er Brøk og Reguladetri saavel ved Tavle- som Hovedregning indøvede; lette Opgaver af den enkelte Reguladetri ved Reduktion til Enheden ere blevne udregnede.

Tegning. Disciplene ere blevne øvede i Elementerne af Frihaandstegning, hvortil Hetschs Fortegninger have været benyttede; enkelte Viderekomne have desuden tegnet Huse og Andet efter Fortegninger.

Skrivning. Efter Opskrift paa Vægtavlen have Disciplene skrevet Ord og Sætninger med latinsk Skrift.

3die Middelskoleklasse.

Religion. Af Vogts Bibelhistorie for Borger- og høiere Almueskoler er gennemgaaet fra § 65 til § 128 („Saul forfølger David“ til „Jesus lærer sine Disciple at bede“). Katekismus med Luthers Forklaring er læst ud og repeteret; i Forbindelse dermed er læst endel Skriftsteder udenad. Efter Landstads Salmebog have Disciplene lært udenad 10 Salmer.

Modersmaal. Af Eriksen og Paulsens norske Læsebog anden Del er gennemgaaet hovedsagelig den sidste Trediepart. Disciplene have været øvede i en mere fri og sammenhængende Gjengivelse af passende Stykker. 11 Digte og 2 prosaiske Stykker ere lærte udenad af ovennævnte Læsebog. Løkkes lille norske Grammatik er fuldstændig gennemgaaet og Sætningslæren indøvet. De skriftlige Øvelser have bestaaet i Diktat, hvorved Interpunktionen er bleven indøvet, i Gjenfortælling og Gjengivelse af selvvalgte Stykker.

Tydsck. Af Aalholms tydske Læsebog er gennemgaaet No. 23 til 35 inkl. samt 38 Sider lættre sammenhængende Stykker, at Løkkes mindre tydske Grammatik det Væsændtligste fra § 15 til § 90, hvorved Formlæren i Sammenhæng og derunder Verbernes Sammensætning er læst og indøvet. Enkelte Afsnit af Læsebogen ere blevne mundtlig retroverterede. Ugentlig en let Stil, indøvet og gennemgaaet paa Skolen, skreven dels hjemme og dels paa Skolen.

Historie. Af Nissens Verdenshistorie er gennemgaaet fra Begyndelsen til „Gorm den Gamle“.

Geografi. Af Siewers Geografi er gennemgaaet fra Side 59 („Europa“) til Side 125 (De thüringske Stater“).

Naturkundskab. Af Siebkes „Omrids af Dyrerigets og Planterigets Naturhistorie“ er gennemgaaet fra Leddyrene (Side 90) og ud; dog er enkelte Ting i Plante-læren kun læst kursorisk.

Mathematiske Fag. Disciplene have gennemgaaet Læren om Decimalbrøk og i Forbindelse dermed tildels repeteret almindelig Brøk, dernæst enkelt og sammensat Reguladetri med direkte og indirekte Forhold. De have i Decimalbrøk og Reguladetri gennemgaaet et stort Antal Exempler, deriblandt mange af Rentesregning. Indsættelse af Talværdier i Bogstavudtryk. Efter mundtlige Foredrag af geometriske Konstruktioner ere rette Linier, Vinkler, Cirkler, Triangler, parallelle Linier og Firkanter konstruerede.

Tegning. Disciplene ere efter Fortegninger blevne øvede i Tegning af enkelte Gjenstande og tildels Landskaber.

Skrivning. Efter Opskrift i Skriversbøgerne have Disciplene skrevet først enkelte Ord, senere Sætninger med latinsk Skrift.

4de Middelskoleklasse.

Religion. Af Vogts Bibelhistorie for Borger- og høiere Almueskoler er gennemgaaet fra § 119 til § 160, af Pontoppidans Forklaring fra Begyndelsen til Spørgsmaal 221. I Forbindelse med Religionsundervisningen har været sat Læsning af Bibelen, og under den bibelhistoriske er medtaget det Nødvendige af den bibelske Geografi.

Modersmaal. Eriksens og Paulsens norske Læsebog tredje Del er benyttet til Læseøvelser og Analyse. En Gang ugentlig have Disciplene i Regelen været øvede i Foredrag af udenadlærte Digte. Løkkes mindre norske Grammatik er læst og repeteret. Til skriftlige Opgaver 1 Gang ugentlig er valgt Beskrivelser, Fortællinger og simple Begrebsudviklinger.

Tydk. Af Aalholms tydske Læsebog er gennemgaaet 46 Sider, dels prosaiske Stykker, dels Smaadigte. Af Løkkes mindre tydske Grammatik er Formlæren repeteret, og det Vigtigste af Kasuslæren gennemgaaet. Disciplene have ugentlig haft en Stil.

Latin. Ingen Discipel paa Latinlinien.

Engelsk. Af Wittrups „Engelske Læsebog for Begyndere“ er gennemgaaet fra Begyndelsen til Side 42 og af „Jack and the Bean-stalk“ No. 31—36 inkl. Af sammes Grammatik er Formlæren læst, repeteret og indøvet ved mundtlige og skriftlige Øvelser. Disciplene have været øvede i Diktat.

Historie. Af R. T. Nissens Verdenshistorie er gennemgaaet Middelalderen.

Geografi. Af Siewers Geografi er gennemgaaet fra de thüringske Stater til Enden. (Side 125 til 232)

Naturkundskab. Efter Lützens „Begyndelsesgrundene af Naturhistorien“ (Zoologi No. 2) har man gennemgaaet fra Insekterne til Enden; af Dietrichsons Botanik Familierne. Plantebestemmelser ere foretagne.

Mathematiske Fag. Efter Bonnevis Lærebog i Arithmetik og Algebra er gennemgaaet de fire Regningsarter med Polynomer, Ligninger af 1ste Grad samt Kvadratrøddragning. Ved praktiske Øvelser er det Gjennem-

gaaede befæstet. Konstruktionsøvelser med dertil knyttede Udmaalinger og Beregninger ere i 1ste Halvaar blevne fortsatte fra den foregaaende Klasse, i det 2det har man efter Bonnevis Geometri gennemgaaet fra Begyndelsen til parallelle Linier.

Tegning. Disciplene ere efter Fortegninger blevne øvede i Tegning af enkelte Gjenstande og Landskaber.

5te Middelskoleklasse.

Religion. Af Vogts Bibelhistorie for Borger og høiere Almueskoler er gennemgaaet fra § 163 til Enden samt fra § 110 til § 125, af Pontoppidans Forklaring fra Spørgsmaal 202 til 409. Endel af Søndagstexterne ere gennemgaaede, og i Forbindelse med Religionsundervisningen er sat Læsning af Bibelen. Under den bibelhistoriske Undervisning er medtaget det Nødvendige af den bibelske Geografi.

Modersmaal. Eriksens og Paulsens norske Læsebog 3die Del er benyttet til Deklamation og Læseøvelser samt desuden udvalgte Digte efter H. Lassens Læsebog og prosaiske Stykker af Bjørnson og Wergeland, hvorhos der efter Læsebogen er meddelt Oplysning om disse. Et Digt ugentlig er lært udenad. Af Løkkes „Modersmaalets Grammatik“ er gennemgaaet fra § 70 til § 119 og Afsnittet om Retskrivning. Opgaverne til de skriftlige Arbejder have været: Beskrivelser, Karakteristiker, Skildringer, Begrebsudviklinger og enkelte Breve.

Tydsks. Af Løkkes „Læsestykker I“ er gennemgaaet 79 Sider, og derved længere sammenhængende prosaiske Stykker. Af Løkkes større tydske Grammatik er læst og repeteret fra § 53 til § 164, og saaledes det Væsentligste af Formlæren. Ugentlig have Disciplene haft en Stil.

Latin. Efter Voss's „Lærebog i Latin for Begyndere“ er Formlæren gennemgaaet, alle Gloser lærte udenad, de latinske Exempler oversatte, de norske dels mundtlig dels skriftlig gjengivne paa Latin, hvorhos af Cornelius Nepos læst og for Størstedelen retroverteret Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias og Cimon. Hver Uge er skrevet en Hjemmestil og en extemporal, enkelte Gange Retroversion af Cornel. De tvende Disciple, der fra Begyndelsen deltog i denne Undervisning, havde i IV læst Engelsk.

Engelsk. Af Wittrups „Engelske Læsebog for Begyndere“ er gennemgaaet No. 21 til 28 inkl., No. 40 til 49 inkl., No. 51, 56, og af No. 61 til Side 149, ialt 45 Sider. Af sammes engelske Grammatik er Formlæren nøiagtig gennemgaaet og repeteret; ligesaa er det Vigtigste af Syntaxen gennemgaaet, repeteret og mundtlig indøvet ved Exempler af Løkkes Grammatik og Stiløvelser. Af Stile er skrevet omtrent 1 ugentlig, dels hjemme, dels paa Skolen, væsentlig efter Løkkes Stiløvelser; Diktat leilighedsvis.

Fransk. Af Aalholms Læsebog er gennemgaaet 42 Sider. Det Væsentligste af Formlæren med Undtagelse af Adverbier, Præpositioner og Konjunctioner er gennemgaaet efter Ingerslevs Grammatik. Disciplene have været øvede i Retrovertering, og i de sidste 3 Maaneder have de til Indøvelse af Formlæren jævnlig oversat lette Exempler til Fransk.

Historie. Af R. T. Nissens „Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder“ er gennemgaaet den nyere Historie til den 1ste Coalitionskrig.

Geografi. Af H. Siewers Geografi er gennemgaaet

saavel i den fysiske som i den politiske Afdeling: Asien og Afrika, dernæst det Væsentligste af den fysiske Geografi i Almindelighed repeteret.

Naturkundskab. I to ugentlige Timer er Christies Lærebog i Fysik gennemgaaet fra Begyndelsen til § 78.

Mathematiske Fag. Efter Guldbergs Indledning i Arithmetik og Algebra foredroges Uddragning af Kvadratrødder, Regning med Potenser og Rodstørrelser, Logarithmer, Ligninger af første Grad med en og flere ubekjendte, Proportioner. Det Gennemgaaede er indøvet ved Opgaver især af Exempelsamlingen til Bonnevis Arithmetik. Af Bonnevis Geometri er gennemgaaet til 4de Bog.

Tegning. Disciplene ere efter Fortegninger blevne øvede i Tegning af enkelte Gjenstande og Landskaber.

6te Middelskoleklasse.

Religion. Af Vogts Bibelhistorie for Borger- og høiere Almueskoler er gennemgaaet fra § 149 til Enden; desuden er største Delen af Bibelhistorien repeteret. Af Pontoppidans Forklaring er læst fra Spørgsmaal 303 til Enden; desuden er største Delen af Forklaringen repeteret. En Del af Søndagstexterne ere gennemgaaede. Under den bibelhistoriske Undervisning er medtaget det Nødvendige af den bibelske Geografi.

Modersmaal. Et Udvalg af Literaturen er gennemgaaet, ligesaa de vigtigste metriske Regler, Grammatiken repeteret gennem Analyse. Mundtlig er meddelt en kortfattet literær historisk Oversigt. Jensens Mythologi læst. Stil hver 14de Dag.

Tydsck. Af „Løkkens Læsestykker“ II er læst 86

Sider; desuden kursorisk af denne Bog og Magers Deutsches Lesebuch omtrent 60 Sider. Af Løkkes større Grammatik er gennemgaaet det Væsentlige af Syntaxen. Ugentlig er skrevet en Stil.

Latin. Disciplene have læst og repeteret Cæsar de bello Gallico 3die Bog, Cicero 1ste og 3die catilinariske Tale, Phædrus de 3 første Bøger, samt repeteret de i den foregaaende Klasse læste Forfattere. Madvigs Grammatik er repeteret. Ugentlig 1 Stil, en Gang imellem Oversættelse.

Engelsk. Af Wittrups engelske Læsebog for Viderekomne er gennemgaaet No. 1, 2, 3, 25 og af No. 26 til Side 210 incl., ialt circa 49 Sider; desuden er ex tempore læst No. 4, 8, 10, 16, 19, 23 og 24, ialt 56 Sider. Af Wittrups engelske Grammatik er in extenso Formlære og Syntax læst og repeteret. I Regelen er skrevet 1 Stil ugentlig, dels hjemme og dels paa Skolen, væsentlig efter Løkkes engelske Stiløvelser. Diktat leilighedsvis.

Fransk. Af Aalholms Læsebog er gennemgaaet 50 Sider i Forbindelse med Ingerslevs Grammatik, hvoraf det Væsentligste af Syntaxen er læst.

Historie. Af R. T. Nissens Verdenshistorie er gennemgaaet den nyere Historie og den hele Historie repeteret.

Geografi. Efter H. Siewers Geografi er Norge gennemgaaet og den fysiske Geografi repeteret. Den politiske er væsentlig repeteret efter den mindre Geografi med de Tillæg af den større, som ansaaes nødvendige.

Naturkundskab. Lützens „Begyndelsesgrundene af Naturhistorien“ (Zoologi No. 2) er repeteret og af Dietrichsons Botanik Familierne. Af Christies Physik er re-

repeteret til § 78, samt valgfrit læst og repeteret fra § 115 til Enden.

Mathematiske Fag. Regning med Logarithmer er indøvet, samt Repetitionsopgaver i hele Arithmetiken gennemgaaede. Af Bonnevis Geometri er gennemgaaet fra 4de Bog til Enden, og hele Geometrien repeteret. Konstruktionsopgaver ere gennemgaaede.

Tegning. Disciplene ere efter Fortegninger blevne øvede i Tegning af enkelte Gjenstande og Landskaber.

Uddrag af Skolens Regnskab for Aaret 1873.

Indtægt.

	Spd.	Sk.	Spd.	Sk.	Spd.	Sk.
1. Beholdning fra f. Aar i Kasse					274.	3.
2. Skolepenge	1583.	-				
Indskrivningspenge	50.	-			1633.	-
3. Tilskud af Staten	1340.	-				
Do. til Samlingerne	10.	-				
Do. Alderstillæg	837.	60.			2187	60.
4. Byens Bidrag	400.	-				
Renter af P. Thomas- sens og Hustrues Le- gal	125.	-				
Do. af Skolens Obli- gationer	130.	8.			655.	8.
5. Testimoniegebyr					8.	-
6. Indtægt fra forrige Aar					2. 76.	
					<u>4486.</u>	<u>24.</u>
7. Kassereren tilgode					16.	65.
					<u>4776.</u>	<u>92</u>

U d g i f t.

	Spd.	Sk.	Spd.	Sk.
Lærernes Lønninger og Alderstillæg	4162.	60.		
Vikarieren	118.	96.		
Gymnastikassistent	6.	-		
Regnskabsførerens Tilkommende .	84.	103.		
Pedellens Løn	100.	-		
			4472.	19.
Brænde	135.	88.		
Program og Bekjendtgjørelser .	41.	48.		
Forskjellige Udgifter	32.	57.		
			209.	73.
			4681.	92.
Lægges hertil som afgivet				
til Bibliotheket	30.	-		
til Samlingerne	65.	-		
			95.	-
saa udkommer				
			4776.	92.

Bibliotheket.

I n d t æ g t.

	Spd.	Sk.	Spd.	Sk.
Beholdning fra forrige Aar	183.	31.		
Indvundne Renter	4.	66.		
Bibliothekets Annuum	30.	-		
			<u>217.</u>	<u>97.</u>

U d g i f t.

Anskaffede Bøger og Indbinding,	32.	1.		
Beholdning:				
a, i Sparebanken	134.	66.		
b, i Kasse	<u>51.</u>	<u>30.</u>		
	<u>185.</u>	<u>96.</u>	<u>217.</u>	<u>97.</u>

Skolens Bygning og Inventarium

Udgift for Kommunekassen:

Vandafgift	10.	-		
Feining	8.	74.		
Brandskat	22.	70.		
Grundleie	1.	24.		
Et Fysharmonika	44.	14.		
Regnskabsførerens Tilkommende	3.	29.		
Reparation og forskellige Ud-				
gifter	<u>120.</u>	<u>53.</u>	<u>210.</u>	<u>24.</u>

**Fortegnelse over de Bøger, der skulle benyttes i næste
Skoleaar 1873—74.**

1ste Middelskoleklasse.

Vogts mindste Bibelhistorie, Katekismus, Salmebog, Eriksens og Paulsens norske Læsebog II.; S. Petersens Norges Historie, Nissens og L. Daaes Lærebog i Verdenshistorien for Middelskolen; Siewers Grundtræk af Jordbeskrivelsen, Atlas; Eckhoffs praktiske Regnebog 1ste og 2det Hefte. I andet Halvaar: Aalholms tyske Læsebog.

2den Middelskoleklasse.

Vogts Bibelhistorie for Borger- og høiere Almueskoler, Katekismus, Salmebog, Testamente; Eriksens og Paulsens norske Læsebog II., Løkkes mindre norske Grammatik; Aalholms tyske Læsebog og Stiløvelser, Løkkes mindre tyske Grammatik; S. Petersens Norges Historie; Siewers Grundtræk af Jordbeskrivelsen, Atlas; Siebkes Omrids af Dyrerigets og Planterigets Naturhistorie (i et Bind); Eckhoffs praktiske Regnebog 3die Hefte; Hetsch's Grundtræk i Tegnekunsten.

3die Middelskoleklasse.

Vogts Bibelhistorie for Borger- og høiere Almueskoler, Katekismus, Salmebog, Testamente; Eriksens og Paulsens norske Læsebog II., Løkkes mindre norske Grammatik; Aalholms tyske Læsebog og Stiløvelser, Løkkes mindre tyske Grammatik; R. T. Nissens Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder; Siewers Geografi, Atlas; Siebkes Omrids af Dyrerigets og Planterigets Na-

turhistorie; Eckhoffs praktiske Regnebog 4de Hefte, i 2det Halvaar Bonnevis Lærebog i Arithmetik og Algebra.

4de Middelskoleklasse.

Vogts Bibelhistorie for Borger- og høiere Almueskoler, Pontoppidans Forklaring, Testamente; Eriksens og Paulsens norske Læsebog 3die Del, Løkkes mindre norske Grammatik; Aalholms tyske Læsebog, Løkkes mindre tyske Grammatik; Voss's Lærebog i Latin for Begyndere, Schreiners latinske Grammatik; Wittrups engelske Læsebog for Begyndere, Wittrups engelske Grammatik, Wittrups engelske Stiløvelser, engelsk Lexikon; R. T. Nissens Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder; Siewers Geografi, Atlas; Siebkes Omrids af Dyreriget og Planteriget Naturhistorie; Bonnevis Lærebog i Arithmetik og Algebra, i 2det Halvaar Bonnevis Geometri.

5te Middelskoleklasse.

Vogts Bibelhistorie for Borger- og høiere Almueskoler, Pontoppidans Forklaring, Salmebog, Testamente; Eriksens og Paulsens norske Læsebog 3die Del, Løkkes Modersmaalets Grammatik; Wittrups engelske Læsebog for Begyndere, Wittrups engelske Grammatik, Wittrups engelske Stiløvelser, engelsk Lexikon; Løkkes tyske Læsestykker I, Løkkes større tyske Grammatik; Aalholms franske Læsebog, Ingersievs franske Grammatik; R. T. Nissens Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder, Eriksens Norges, Sveriges og Danmarks Historie; Siewers Geografi, Atlas; Christies Lærebog i Fysik for Middelskolen; Bonnevis Lærebog i Arithmetik og Algebra, Bonnevis Geometri.

6te Middelskoleklasse.

De samme Læse- og Lærebøger, som i forrige Skoleaar benyttedes i 5te Middelskoleklasse, samt desuden: Jensens Mythologi, og for Latinlinien Voss's Udvalg af latinske Klassikere, Phædrus; for Engelsklinien: Wittrups engelske Læsebog for Viderekomne, Løkkes tyske Læsestykker II.

Anm. Af alle Bøger bestilles den nyeste Udgave.

Under 8de Mai d. A. har Departementet approberet Benyttelsen af følgende Ordbøger ved Middelskolens Afgangsexamen: Latin-dansk og dansk-latinsk Lexikon af Ingerslev, Engelsk-dansk Ordbog af Rosing og Dansk-engelsk af Ferrall og Repp, Grønbergs tysk-danske og dansk-tyske Lexikon.

Som Atlas anbefales: Erslev, større Skoleatlas, Sydow, Schul-Atlas, eller Stieler, Schul-Atlas.

Salme

ved Examens Afslutning.

Vor Gud han er saa fast en Borg,
Han er vort Skjold og Væрге,
Han hjælper os af Nød og Sorg,
Og veed os vel at berge.
Vor gamle Fiende haard
Til Strid imod os staar,
Stor Magt og arge List
Han bruger mod os vist,
Paa Jord er ei hans Lige.

Vor egen Magt er intet værd,
Vi vare snart nedhugne,
Men En gaar frem i denne Færd,
For ham maa al Ting bugne.
Vil du hans Navn faa vidst?
Han heder Jesus Krist,
Den Høvding for Guds Hær,
I ham kun Frelse er,
Han Marken skal beholde.

Om Verden fuld af Djævle var,
Der vilde os opsluge,
Vi frygte ei, vi med os har
Den Mand, som dem kan true;
Er Verdens Fyrste vred
Og vil os støde ned,
Han ingen Ting formaar,
Fordi alt dømt han gaar,
Et Guds Ord kan ham binde.

Det Ord de skal vel lade staa
Og Utak dertil have,
Thi Gud han vil selv med os gaa
Alt med sin Aand og Gave;
Og tage de vort Liv,
Gods, Ære, Børn og Viv,
Lad fare hen, lad gaa!
De kan ei mere faa,
Guds Rige vi beholde.

Sang

ved Examens Afslutning.

Mel.: Vift stolt paa Codans Bølge.

Fra Bog og Skolestue
Os vinker solblankt Sund,
Hver blomstersmykket Tue,
Hver løvklædt Li og Lund.
Se Rogn og Hæg sig pryde
I fagrest Blomsterskrud:
O, kom dog for at nyde,
O skynd Jer dog herud.

Vort Guttehjerte banker
Af Længsel og af Lyst:
Sol er i vore Tanker,
Og Sommer i vort Bryst.
Paa Arbeid' følger Hvile,
Paa Alvor Leg og Sang,
Ei Under da, vi ile
Fra Skolestuen trang.

Men først af ganske Hjerte
Vor Tak til Naadens Gud,
En Tak for, hvad vi lærte,
For kjærligt Sommerbud.
Har ham vi med paa Færden
I Alvor, som i Lyst,
Vi vandre gennem Verden,
Med Sommersol i Bryst.

Andr. Jensen.

Efter foregaaende skriftlig Prøve afholdes den mundtlige Del af Examen ved Arendals offentlige Skole for den høiere Almendannelse overensstemmende med Tabellen paa følgende Sider.

Den offentlige Examen er tillige Afgangsexamen for 6te Middelskoleklasse.

Fredagen den 3die Juli Formiddag Kl. 8 prøves de indmeldte Disciple.

Onsdagen den 8de Juli Formiddag Kl. 10 ville de Disciplene tildelte Karakterer blive offentlig meddelte.

Mandagen den 10de August Formiddag Kl. 10 begynder Skolen igjen sin Virksomhed.

Paa Medlæreres og egne Vegne tillader jeg mig at indbyde Disciplenes Forældre og Enhver, som interesserer sig for Skolen og dens Formaal, til at overvære den mundtlige Examen og dens Afslutning.

Arendal i Juni 1874.

A. Smith.

Examens

Juni og

Dage.	Formiddag Kl. 8.
Løvedag den 20de Juni.	VI. Regning og Geometri Salvesen. Censor Smith.
Torsdag den 25de Juni	VI. Latin Jensen. Censor Smith. VI. Engelsk Pharo. Censor Brønlund. V. Tydsk Aalholm. IV. Geometri Salvesen. III. Tydsk Elligers. II. Naturkundskab Johnsen. I. Geografi Abelsæd.
Fredag den 26de Juni	VI. Geografi Smith. Censor Johnsen. V. Modersmaal Aalholm. IV. Engelsk Pharo. III. Historie Jensen. II. Religion Elligers. I. a. Tydsk Abelsæd.
Løvedag den 27de Juni.	VI. Tydsk Aalholm. Censor Salvesen. V. Geografi Smith. IV. Religion Elligers. III. Naturkundskab Jensen. II. a. Tydsk Johnsen. I. b. Tydsk Abelsæd.
Mandag den 29de Juni.	VI. Religion Elligers. Censor Abelsæd. V. Fransk Aalholm. IV. Historie Jensen. III. „ II. b. Tydsk Johnsen. I. „

Tabel

Juli 1874.

Dage.	Formiddag Kl. 8.
<p>Tirsdag den 30te Juni.</p>	<p>VI. ” V. Geometri Salvesen. IV. Tydsk Aalholm. III. Religion Elligers. II. a. Historie Johnsen. I. Religion Abelsæd.</p>
<p>Onsdag den 1ste Juli.</p>	<p>VI. Historie Jensen Censor Elligers. V. Naturkundskab . . . Salvesen. IV. ” III. ” II. b. Historie Johnsen. I. a. Historie Abelsæd.</p>
<p>Torsdag den 2den Juli.</p>	<p>VI. Naturkundskab . . . Salvesen. Censor Jensen. V. Latin Smith. V. Engelsk Pharo. IV. Modersmaal Aalholm. III. Geografi Elligers. II. Regning Johnsen. I. b. Historie Abelsæd.</p>
<p>Fredag den 3die Juli</p>	<p>prøves de indmeldte Disciple.</p>
<p>Løvedag den 4de Juli.</p>	<p>VI. Modersmaal Jensen. Censor Aalholm. V. Religion Elligers. IV. Geografi Smith. III. Regning Brønlund. II. Modersmaal Johnsen. I. Regning Abelsæd.</p>

Dag.	Formiddag Kl. 8.
<p><i>Mandag</i> den 6te Juli</p>	<p>VI. Fransk Aalholm. Censor Pharo. V. Historie Jensen. IV. Naturkundskab Salvesen. III. Modersmaal Elligers. II. Geografi Johnsen. I. Modersmaal Abelsæd.</p>

